Ο ΜΕΓΑΣ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

Τὸ ἔργο τοῦ Χάϊζεμπεργκ καὶ ἡ βαθύτης τῆς σκέψεώς του

ΑΓΩΝΙΣΘΗΚΕ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΠΥΡΗΝΙΚΩΝ ΟΠΛΩΝ

ΒΟΝΝΗ ('Ιδ. 'Υπ.). Πέρασαν περίπου δώδεκα μῆνες ἀπὸ τότε ποὺ πέθανε ἕνας ἀπὸ τοὺς μεγαλύτερους φυσικοὺς τῆς γενιᾶς μας, ὁ Βέρνερ Χάϊζεμπεργκ καὶ μόλις τώρα ἄρχισαν νὰ γίνωνται γνωστὲς λεπτομέρειες ποὺ νὰ φανερώνουν τὴν ἔκταση τοῦ ἔργου του καὶ τὴν βαθυτητα τῆς σκέψης του.

Ὁ Χαϊζεμπεργκ πέθανε τὴν 1η Φεβρουαρίου τοῦ 1976 στὸ Μόναχο σὲ ἡλικία 75 ἐτῶν. Ὁ Μὰξ Μπόρυ ποὺ εἶχε καὶ αὐτὸς τιμηθῆ μὲ βραβεῖο Νόμπελ, ὅπως καὶ ὁ Χάϊζεμπεργκ, ποὺ ὑπῆρξε μαθητής του, τὸν χαρακτήριζε πρώτης τάξεως φυσικὸ καὶ τὸν ἀξιολογοῦσε στὴν ἴδια κατηγορία μὲ τὸν Νὶλς Μπόρ, τὸν Ἄλμπερτ Ἀϊνστάϊν καὶ τὸν Πὼλ Ντίρακ. Ὁ Βέρνερ Χάϊζεμπεργκ ἦταν 23 ἐτῶν τὸ 1923 ὅταν ἔφτασε στὸ ἰνστιτοῦτο τοῦ Μὰξ Μπόρυ στὸ Γκαίτινγκεν. Ἐκεῖ αὐτὸ τὸ «παιδὶ θαῦμα» ὅπως τὸ χαρακτήριζε ὁ ἴδιος ὁ Μὰξ Μπόρυ, μυήθηκε στὶς πρῶτες φάσεις τῆς σύγχρονης πυρηνικῆς ἐπιστήμης καὶ διεδραμάτισε σημαντικὸ ρόλο στὴν ἀνάπτυξη τῆς ἐπαναστατικῆς κινήσεως ποὺ μέσα σ' ἕνα σύντομο διάστημα εἴκοσι χρόνων ἄλλαξε ὄχι μόνο τὴν ὄψη τῆς φυσικῆς, ἀλλὰ ὅλου τοῦ κόσμου.

Μετὰ τὶς ἐμπειρίες ποὺ σὰν νέος εἶχε στὶς ἐπαναστατικὲς συγκρούσεις τοῦ 1919 στὸ Μόναχο, ὅπου εἶχε προσέλθει ἐθελοντὴς στὰ «σώματα τῆς ἐλευθερίας», ὁ Βέρνερ Χάϊζεμπεργκ ἀπεφάσισε νὰ ἀσχοληθῆ στὰ σοβαρὰ μὲ τὴν φυσικὴ ἐπιστήμη. Πρόθεσή του, ὅπως ἔλεγε, «ἦταν νὰ ἀνιχνεύση τὶς κρυμμένες ἁρμονίες τοῦ κόσμου μὲ τὶς ὁποῖες μπορεῖ νὰ ἀποκαλυφθῆ ἡ ἀλήθεια σ' ὅλη της τὴν καθαρότητα καὶ νὰ μὴ συσκοτίζεται πιὰ ἀπὸ τὶς ἰδεολογίες τῶν ἀνθρώπων».

Ἔκανε τὴν πρώτη του ἀνακάλυψη τὸ 1925, ὅταν διετύπωσε τὴν ἰδέα ὅτι ἡ πυρηνικὴ θεωρία πρέπει νὰ ἀπαλλαγῆ ἀπὸ ὅλες τὶς μὴ ὑπολογιζόμενες ἀνάλογες ποὺ ἀπορρέουν ἀπὸ τὴν ἀνθρώπινη ἐμπειρία καὶ νὰ βασισθῆ σὲ ποσὰ ποὺ μποροῦσαν νὰ ὑπολογισθοῦν μὲ ἀπόλυτη ἀκρίβεια. Μὲ τὸν τρόπο αὐτὸν προχώρησε στὰ βασικὰ στοιχεῖα τῆς μηχανικῆς τῶν κβάντα καὶ ὑλοποίησε μέρος τῶν ὀνείρων ποὺ ἔτρεφε ἀπὸ τὰ παιδικά του χρόνια. Γιὰ τὸ θέμα αὐτὸ ἔγραψε: «Πρῶτα κλονίστηκα πολύ. Αἰσθανόμουν σὰν νὰ προχωροῦσα πέρα ἀπὸ τὴν ἐπιφάνεια τῶν πυρηνικῶν φαινομένων σὲ μιὰ μακρυνὴ περιοχὴ ἀπίστευτης ἐσωτερικῆς ὁμορφιᾶς. Ζαλιζόμουν μὲ τὴν σκέψη ὅτι ἔπρεπε νὰ ἀκολουθήσω ἕνα σύνολο μαθηματικῆς δομῆς ποὺ ἁπλωνε μπροστά μου ὅλη ἡ φύση».

Ἡ συμπλήρωση τῆς θεωρίας αὐτῆς τὸ 1927, ὕστερα ἀπὸ τὴν ἀνακάλυψη τῆς «ἀρχῆς τῆς ἀβεβαιότητος» ἀπὸ τὸν ἴδιο τὸν Χάϊζεμπεργκ, στὴν ὁποία, μάλιστα ἔδωσε καὶ τὸ ὄνομά του, ἦταν σημεῖο καμπῆς στὴν ἀτομικὴ ἔρευνα. Ὡδήγησε στὴν ἑρμηνεία τῆς θεωρίας τῶν κβάντα τῆς Κοπεγχάγης, στὴν ὁποία ἀνέλαβε σημαίνοντα ρόλο ὁ Χάϊζεμπεργκ μαζὶ μὲ τὸν φίλο του Νὶλς Μπόρ Ὁ Ἀϊστάϊν ἦταν ὁ μόνος ποὺ ἀπέκρουσε τὴν θεωρία αὐτὴ ποὺ ἐπέτρεπε τὴν στατιστικὴ ἀλλὰ ὄχι καὶ τὴν αἰτιοκρατικὴ ἑρμηνεία τῆς ἐξελίξεως τῶν ἀτομικῶν φαινομένων μὲ τὴν ἀναφορὰ του πρὸς τὸν «προσφιλῆ Θεὸ ποὺ δὲν πιστεύει στὴν τύχη».

Τὰ ἐπιστημονικὰ ἐπιτεύγματα τοῦ Χάϊζεμπεργκ τὸν ἔκαμαν γνωστὸ σ' ὅλο τὸν κόσμο. Ἦταν 26 χρονῶν ὅταν διορίστηκε καθηγητὴς τῆς θεωρητικῆς φυσικῆς στὸ πανεπιστήμιο τῆς Λειψίας. Τὸ 1933 τιμήθηκε μὲ τὸ βραβεῖο Νόμπελ γιὰ τὴν φυσική. Ἡ μεγάλη αὐτὴ τιμὴ ποὺ τοῦ ἔδωσε παγκόσμιο φήμη τὸν ὠθησε σὲ μιὰ σφαίρα ὅπου κυριαρχεῖ ἡ ἰδεολογία καὶ ὄχι ἡ φύση, στὴν πολιτική. Οἱ ἐθνικοσοσιαλιστὲς τὸν εἶχαν χαρακτηρίσει «Ἑβραῖο ἐκ πεποιθήσεως» καὶ «Λαὲ τοῦ Ἀϊνστάϊν» ὕστερα ἀπὸ τὴν θαρραλέα ὑπεράσπιση τῆς ἀντικειμενικῆς φυσικῆς στὴν ὁποία κατέβαλε κάθε προσπάθεια. Κινδύνευε νὰ συλληφθῆ γιὰ ἕνα διόστημα, ἀλλὰ καὶ ἀπέρριψε ὅλες τὶς προσφορὲς ποὺ τοῦ ἔκαμαν γιὰ νὰ ἐργασθῆ στὸ ἐξωτερικό.

Ὁ Χάϊζεμπεργ ἀντιμετώπισε ὅλες τὶς προκλήσεις. Ἦταν πεπεισμένος ὅτι θὰ ἦταν εὐκολώτερο γι' αὐτόν, σὰν ἐπιστήμονας μὲ παγκόσμιο φήμη ποὺ ἦταν, νὰ βοηθήση τοὺς λιγώτερο γνωστοὺς συναδέλφους του ποὺ δὲν εἶχαν τὴν εὐκαιρία καὶ τὴν τύχη νὰ βροῦν ἐργασία στὸ ἐξωτερικό. Ἀφοσιώθηκε στὴ δημιουργία «νησίδων σταθερότητος» ὅπου καὶ ὅταν μποροῦσε. Τὴν εὐκαιρία αὐτὴ τοῦ ἔδωσε τὸ 1939 τὸ ἔργο του γιὰ τὴν ἐκμετάλλευση τῆς ἀτομικῆς ἐνεργείας. Ὁ Χάϊζεμπεργκ ἦταν τότε ἡ ἰδιοφυὶς φυσιογνωμία στὴν πυρηνικὴ ἔρευνα στὴν Γερμανία. Τὸ 1941 ἐπεχείρησε μὲ τὸν φίλο του Νὶλς Μπὸρ νὰ ἐπιτύχη μιὰ συμφωνία μὲ τοὺς ἐπιστήμονας ποὺ ἐργαζόταν στὴν ἄλλη πλευρὰ νὰ ἐμποδίσουν καὶ νὰ παρεμποδίσουν τὴν ἀνάπτυξη καὶ τὴν παραγωγὴ τῶν πυρηνικῶν ὅπλων.

Ἀλλὰ μὲ τὴν πάραδο τοῦ χρόνου ὁ Χάϊζεμπεργκ ἄρχισε νὰ βλέπη τὸ Δανὸ φίλο του, τὸν Νὶλς Μπὸρ σὰν ἐχθρό. Ὕστερα κατάλαβε ὅτι οἱ νόμοι τῆς φύσεως τοῦ εἶχαν ὁπωσδήποτε πάρει τὴν ἀπόφαση μέσα ἀπὸ τὰ χέρια του. Εἶχε ἐκτιμήσει σὲ πολὺ μεγαλύτερο ὕψος τὶς δαπάνες καὶ τὴν ἐργασία ποὺ χρειαζόταν κεὶ εἶχε τὴν ἀκράδαντη πεποίθηση ὅτι καὶ αὐτὲς ἀκόμη οἱ Ἡνωμένες Πολιτεῖες δὲν θὰ ἦταν σὲ θέση νὰ ἀναπτύξουν καὶ νὰ παράγουν πυρηνικὰ ὅπλα, ἐνῶ εἶχαν ἐμπλακῆ σ' ἕναν τόσο μεγάλης ἐκτάσεως παγκόσμιο πόλεμο.

Πρὶν ἀφοσιωθῆ ἀποκλειστικὰ σὲ δική του ἐπιστημονικὴ ἔρευνα ὁ Χάϊζεμπεργκ, βοήθησε στὴν ἀνασυγκρότηση καὶ τὴν ἀναδημιουργία τῆς ἐπιστημονικῆς ἐρεύνης στὴν Δυτικὴ Γερμανία μετὰ τὸ τέλος τοῦ πολέμου. Μετὰ τὸ 1950, τὸ ἔργο του γιὰ τὴν σταθερὴ θεωρία τῆς ὕλης τὸν ἔκαμε διάσημο σ' ὅλο τὸν κόσμο. Οἱ μεγαλύτεροι ἐπιστήμονες, τὸν χαρακτήρισαν πατέρα τοῦ «παγκόσμιου τύπου».

Μιὰ ἄλλη σημαντικὴ καὶ μὲ μεγάλη ἀπήχηση ἀπόφαση τοῦ Βέρνερ Χάϊζεμπεργκ ἦταν ἡ ὑπογραφὴ ἀπὸ τὸν ἴδιο αὐτοπροσώπως, μιᾶς διακηρύξεως 18 Γερμανῶν πυρηνικῶν ἐπιστημόνων τὸ 1957, ἡ ὁποία διακήρυττε τὴν ἀνησυχία πρὸς ὅλο τὸν κόσμο γιὰ τοὺς ἐξοπλισμοὺς τοῦ νέου γερμανικοῦ στρατοῦ μὲ πυρηνικὰ ὅπλα.

ΔΡΟΜΟΛΟΓΙΑ

ΜΕΤΑΞΥ ΠΑΤΡΩΝ — ΣΑΜΗΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΩΣ

ΕΚ ΠΑΤΡΩΝ	ΕΚ ΣΑΜΗΣ
ΔΕΥΤΕΡΑ	
11.30 ΑΓ. ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ (ΟΧΛΗΡΑ)	09.00 ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑ
13.30 ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑ (καὶ ΚΕΡΚΥΡΑ)	16.15 ΑΓ. ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ
ΤΡΙΤΗ	
11.30 ΑΓ. ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ	09.00 ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑ
13.30 ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑ (καὶ ΙΘΑΚΗΝ)	16.15 ΑΓ. ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ
20.30 ΑΓ. ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ	
ΤΕΤΑΡΤΗ	
13.30 ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑ	09.00 ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑ
ΠΕΜΠΤΗ	
13.30 ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑ (ΙΘΑΚΗ)	09.00 ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑ
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ	
11.30 ΑΓ. ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ	07.00 ΑΓ. ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ
13.30 ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑ	09.00 ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑ
	16.15 ΑΓ. ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ
ΣΑΒΒΑΤΟ	
11.30 ΑΓ. ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ	09.00 ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑ
13.30 ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑ (καὶ ΙΘΑΚΗΝ)	16.15 ΑΓ. ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ
ΚΥΡΙΑΚΗ	
11.30 ΑΓ. ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ	09.00 ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑ
13.30 ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑ	16.15 ΑΓ. ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ

ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΟΝ Κ. ΤΣΙΜΑΡΑ

ΤΗΛΕΦ. 277-783 & 270-948

ΔΡΟΜΟΛΟΓΙΑ ΛΕΩΦΟΡΕΙΩΝ Ο.Σ.Ε. - Κ.Τ.Ε.Λ.

ΛΕΩΦΟΡΕΙΩΝ Ο.Σ.Ε.

ΔΙ' ΑΘΗΝΑΣ: 5,20, 6, 6.30, 7, 7.30, 8, 9, 9,45, 10.30, 11,15 12.00, 12.45, 13.30, 14.15 15.00, 15.45, 16.30, 17.20, 17.45, 18.30, 19.15, 20.15, 21.00.

ΔΙΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΝ: 7.00 μέσῳ Ἀθηνῶν, 9.30 μέσῳ Ρίου, 17.30 μέσῳ Ἀθηνῶν.

ΛΕΩΦΟΡΕΙΩΝ Κ.Τ.Ε.Λ.

ΓΡΑΜΜΗΣ ΠΑΤΡΩΝ ΑΘΗΝΩΝ. Ἐκ Πατρῶν: 5.30, 6.45, 8, 9, 10, 11.30, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19.45, 21.15. Ἐξ Ἀθηνῶν: 6.30, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19.30, 21.

ΓΡΑΜΜΗΣ ΠΑΤΡΩΝ — ΑΧΑΪΑΣ — ΠΥΡΓΟΥ. Ἐκ Πατρῶν 5.45, 8, 9, 10, 11, 13, 15, 17, 18, 30, 20.

ΓΡΑΜΜΗΣ ΠΑΤΡΩΝ — ΤΡΙΠΟΛΕΩΣ. Ἐκ Πατρῶν: 7, 7.10, 14 Ἐκ Τριπόλεως: 7, 15.

Ἐκ Πατρῶν: Διὰ Καλάβρυτα 5.45, 7.10, 10, 13.10, 15.30. Διὰ Δάφνην 10.

ΓΡΑΜΜΗΣ ΠΑΤΡΩΝ — ΑΙΓΙΟΥ: 5.45, 7.30, 8.35, 9.35, 10.35, 11.35, 12.05, 12.30, 13.05 13.35, 14.15, 15.15, 16.05, 17.05, 18.05, 19.05, 20.05. Ἐξ Αἰγίου: 6.15, 6.50, 7.30, 8.30, 9.15, 10, 11, 12, 12.30, 13, 14.05, 15, 16, 17, 18, 19, 20.05.

ΕΛΛΑΣ-ΙΤΑΛΙΑ

ΦΕΡΡΥ ΜΠΩΤ „ΓΕΩΡΓΙΟΣ"

4.000 ΤΟΝΝΩΝ

Ἀναχωρήσεις ἐκ Πατρῶν διὰ Μπρίντιζι ἑκάστην Τρίτην, Πέμπτην, Σάββατον καὶ ὥραν 9.30 μ.μ.

10% ΕΚΠΤΩΣΙΣ εἰς τὰ εἰσιτήρια ἀλλέ—ρετοὺρ

Πληροφορίαι καὶ εἰσιτήρια εἰς ἅπαντα τὰ γραφεῖα ταξιδίων

ΚΕΝΤΡΙΚΟΝ ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΟΝ

ΑΔΕΛΦΩΝ ΙΓΓΛΕΣΗ

Ὀθ. Ἀμαλίας 12, τηλ. 277.776, 277.676, 277.151

«AQUARIUS»

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΤΑΞΙΔΙΩΝ & ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

ΝΟΡΜΑΝ 1, (Ἔναντι Ἐκκλησίας Ἁγ. Διονυσίου)

- Εἰσιτήρια, πληροφορίες κρατήσεις θέσεων ἀπὸ ΠΑΤΡΑ γιὰ BRINDISI, ANCONA καὶ ἀντιστρόφως μὲ πολυτελέστατα Φέρρυ—Μπώτ.

Εἰδικὲς ἐκπτώσεις γιὰ Φοιτητές, Ναυτικοὺς καὶ Παιδιά.

- Εἰσιτήρια Ἀεροπορικὰ καὶ Σιδηροδρομικὰ γιὰ ὅλο τὸν Κόσμο.
- Ἐκδόσεις Διαβατηρίων.

Γιὰ τὸ ταξίδι σας καὶ γιὰ κάθε πληροφορία τηλεφωνῆστε μας στὸ 421—500, 422—555 ἢ ἐπισκεφθῆτε μας γιὰ νὰ σᾶς ἐξυπηρετήσουμε.

ΤΑΚΗΣ ΦΩΤΟΠΟΥΛΟΣ - ΤΑΚΗΣ ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ

«ΑΧΑΪΑ»

ΤΑΞΙΔΙΑ-ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΙΣ

ΔΙΑΒΑΤΗΡΙΑ

ΠΑΤΡΕΩΣ 58, ΤΗΛ. 271-205 & 222-629

ΒΑΣ. ΚΑΡΑΜΠΕΡΟΣ & Σ/ΙΑ

ΣΤΗΝ ΚΕΦΑΛΛΟΝΙΑ ΚΑΙ ΙΘΑΚΗ

ΜΕ ΤΟ

C/F "ΕΛΛΗ"

ΠΟΛΥΤΕΛΕΙΑ—ΠΛΗΡΗΣ ΚΛΙΜΑΤΙΣΜΟΣ—ΑΝΕΣΗ

Ἀναχωρεῖ ἐκ Πατρῶν διὰ

ΣΑΜΗΝ

Καθημερινῶς πλὴν ΔΕΥΤΕΡΑΣ καὶ ὥραν 12.45

ΔΙ' ΙΘΑΚΗΝ

Ἑκάστην ΤΕΤΑΡΤΗΝ, ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΝ, ΚΥΡΙΑΚΗΝ καὶ ὥραν 12.45

Πληροφορίαι τηλ. 277-676, 277-776 & 271-038

KARAGEORGIS LINES

ΤΑ ΠΟΛΥΤΕΛΗ ΥΠΕΡΩΚΕΑΝΕΙΑ FERRY—BOATS

F/B «MEDITERRANEAN SKY»

Ταχύτητος 17,5 μιλλίων πλήρως κλιματιζόμενα, μιᾶς θέσεως, μὲ πολυτελεῖς καμπίνας, πισίνας καὶ ἅπαντα τὰ μέσα δι' ἓν πολυτελές καὶ εὐχάριστον ταξίδι.

ΑΝΑΧΩΡΗΣΕΙΣ ΕΚ ΠΑΤΡΩΝ

F/B "MEDITERRANEAN SKY"

ΕΚΑΣΤΗΝ ΔΕΥΤΕΡΑΝ 10ην ΕΣΠΕΡΙΝΗΝ

ΚΑΤ' ΕΥΘΕΙΑΝ ΔΙΑ ΑΓΚΩΝΑ

ΕΚΑΣΤΗΝ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΝ 2αν ΠΡΩΙΝΗΝ

ΔΙΑ ΑΓΚΩΝΑ ΜΕΣΩ ΚΕΡΚΥΡΑΣ

Εἰς φοιτητὰς καὶ ναυτικοὺς ἔκπτωσις 30%

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ — ΚΡΑΤΗΣΕΙΣ ΘΕΣΕΩΝ

KARAGEORGIS LINES

ΤΗΛΕΦΩΝΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ 422670—9

ΚΕΝΤΡΙΚΟΝ ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΟΝ ΠΑΤΡΩΝ

Π. Α. ΚΕΡΑΜΙΔΑΣ Ο.Ε.

ΟΟΩΝΟΣ — ΑΜΑΛΙΑΣ 32 — ΤΗΛ. 277204.274554

Καὶ εἰς ἅπαντα τὰ γραφεῖα Ταξιδίων — Τουρισμοῦ

ΠΑΙΔΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑ

ΜΟΡΦΩΝΟΥΝ — ΨΥΧΑΓΩΓΟΥΝ — ΞΕΚΟΥΡΑΖΟΥΝ

«ΓΩΝΙΑ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ» ΑΓ. ΝΙΚΟΛΑΟΥ 32

ΕΜΠΕΙΡΙΕΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΟΛΥΜΠΙΑΔΑ

ΜΟΝΟ ΚΡΑΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗ ΘΑ ΣΩΣΗ ΤΟΝ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟ

ΤΟ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΤΗΣ ΑΝ. ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ

ΒΕΡΟΛΙΝΟ. ('Ιδ. 'Υπηρ.). Δύο Ἀνατολικογερμανοὶ στρατιῶτες, πήδησαν πρὸ ἡμερῶν τὸ διαχωριστικὸ τεῖχος καὶ ζήτησαν πολιτικὸ ἄσυλο στὴν Δυτικὴ Γερμανία. Ἡ εἴδηση δὲν πέρασε ἀσχολίαστη. Ἀντίθετα, προβλήθηκε στὸν δυτικογερμανικὸ τύπο σὰν μιὰ «πολλοστὴ ἐπιβεβαίωση τῶν καλυτέρων συνθηκῶν ζωῆς ποὺ ἐπικρατοῦν στὸ δυτικὸ τμήμα τοῦ διχοτομημένου ἔθνους». Ἡ παρηγοριά, ὡστόσο, ὅσο καὶ ἂν εἶναι βάσιμη, δὲν θεραπεύει τὸ βαθὺ τραῦμα ποὺ ὑπέστη ἡ Δυτικὴ Γερμανία τὸ καλοκαίρι, ὅταν ἡ Ἀνατολικὴ ἀδελφή της ἀναδείχθηκε τρίτη ἀθλητικὴ δύναμη, στοὺς ὀλυμπιακοὺς ἀγῶνες τοῦ Μόντρεαλ. Πῶς συνέβη ὥστε ἡ Ἀνατολικὴ Γερμανία, μὲ τὰ 17.000.000 τῶν κατοίκων της νὰ ξεπεράση ὄχι μόνο τὴν Δυτικὴ μὲ τὰ 63.000.000, ἀλλὰ καὶ ὅλες τὶς ἄλλες δυτικὲς δυνάμεις μὲ ἐξαίρεση τὶς Ἡνωμένες Πολιτεῖες;

Τὸ πρόβλημα ποὺ δημιουργήθηκε στὸ Μόντρεαλ εἶναι ἀσφαλῶς μέγα καὶ δὲν ἀφορᾶ μόνο τὴν Δυτικὴ Γερμανία. Ἀφορᾶ ὁλόκληρη τὴν Δύση, ποὺ ἄλλοτε δέσποζε στὸν ἀθλητικὸ στίβο καὶ τώρα κινδυνεύει νὰ ἀπωθηθῆ σὲ μιὰ θέση σχεδὸν ταπεινωτική. Πῶς πρέπει, νὰ ὀργανωθῆ ὁ ἀθλητισμὸς μιᾶς χώρας γιὰ νὰ μπορέση νὰ ἀποδώση τόσο ψηλὰ ἐπιτεύγματα σὰν ἐκεῖνα ποὺ ἐπέτυχε ἡ Ἀνατολικὴ Γερμανία;

Ἡ ἀπάντηση ποὺ δίδεται ἀπὸ πολλοὺς εἰδικοὺς εἶναι: Κρατικοποίηση τοῦ ἀθλητισμοῦ καὶ ὑψηλὲς ἐπενδύσεις γιὰ τὴν προαγωγὴ τῆς ἀθλητικῆς πολιτικῆς. Ἀφαίρεση τοῦ ἀθλητισμοῦ ἀπὸ τὰ χέρια τῶν ἰδιωτῶν καὶ ἀνάθεσή του σὲ κρατικὲς ὑπηρεσίες, μὲ ὠργανωμένες μὲ σύστημα καὶ ἐπιμέλεια καὶ ἐφωδιασμένες μ' ὅλα τὰ μέσα, οἰκονομικὰ καὶ μή. Ἀνάθεση τοῦ μέλλοντος τοῦ ἀθλητοῦ στὸ κράτος μὲ ἰδιαίτερες παροχὲς σ' ἐκείνους ποὺ ἐξασφαλίζουν στὴν πατρίδα τους μιὰ νίκη. Καθιέρωση κινήτρων ἀναμφιβόλων καὶ ἀποτελεσματικῶν.

Τὴν ἄποψη αὐτὴ τὴν συμμερίζονται καὶ οἱ περισσότερες δυτικὲς κυβερνήσεις ποὺ κάλλιστα γνωρίζουν πὼς ἀθλητισμὸς σημαίνει πολιτισμὸς ἐπίσης καὶ ἐθνικὴ ζωτικότης. Καὶ ἀναζητοῦν τρόπους, γιὰ νὰ ξεπεράσουν τὶς ἀδυναμίες τῆς ἀθλητικῆς τους πολιτικῆς. Ἡ κυβέρνηση τῆς Δυτικῆς Γερμανίας ἐπεξεργάζεται τώρα ἕνα πλατὺ πρόγραμμα ἀθλητικῆς ἐκπαιδεύσεως ποὺ ὑποτίθεται ὅτι θὰ ἐξουδετερώση τὰ ἐπικίνδυνα πλεονεκτήματα τῆς Ἀνατολικῆς Γερμανίας. Θὰ πετύχη ὅμως στὸν στόχο του αὐτὸ τὸ πρόγραμμα ἢ τὸ μυστικὸ τῆς ὑπεροχῆς τῶν Ἀνατολικῶν βρίσκεται στὸ γεγονὸς ὅτι οἱ κοινωνίες τους δὲν εἶναι καταναλωτικές, ἀλλὰ κοινωνίες λιτότητος καὶ πειθαρχίας, δίχως τὶς ὁποῖες δὲν νοεῖται ἀθλητισμὸς ὑψηλῆς ἀποδόσεως; Αὐτὸ τὸ τελευταῖο σημεῖο μελετᾶται ἀπὸ πολλοὺς εἰδικοὺς, τόσο στὴν Εὐρώπη καὶ στὶς Ἡνωμένες Πολιτεῖες, ὅσο καὶ στὴν Ἰαπωνία. Ἂς ἰδοῦμε ὅμως τί γίνεται στὴν Ἀνατολικὴ Γερμανία πρὶν διερευνήσουμε αὐτὴ τὴν τελευταία ἄποψη.

Γάλλοι δημοσιογράφοι, περιώδευσαν τώρα τελευταῖα στὴν Ἀνατολικὴ Γερμανία μὲ σκοπὸ νὰ ἀνακαλύψουν καὶ νὰ γνωστοποιήσουν τὸ μυστικὸ τῆς μεγάλης ἐπιτυχίας αὐτῆς χώρας στοὺς ὀλυμπιακοὺς τοῦ καλοκαιριοῦ στὸ Μόντρεαλ.

Ἡ Γαλλία, φέρει βαρέως τὴν ἥττα της καὶ προσπαθεῖ τώρα νὰ κερδίση τὸ ἔδαφος ποὺ ἔχασε. Θὰ μπορέση ὅμως; Ἢ τὸ σύστημά της ἀποκλείει κάτι τέτοιο;

Οἱ Γάλλοι δημοσιογράφοι, δὲν κρύβουν τὸν θαυμασμό τους γιὰ τὴν ἐπιτυχία τῆς Ἀνατολικῆς Γερμανίας, ὅπως ἄλλωστε δὲν τὴν κρύβουν καὶ οἱ Δυτικοὶ Γερμανοὶ ποὺ ἰδιαίτερα πάσχουν γιατὶ ἡ χώρα τους μὲ πληθυσμὸ 62.000.000 ψυχῶν, ἔμεινε τόσο πίσω στοὺς ὀλυμπιακοὺς τοῦ Μόντρεαλ. Οἱ ἀντιφάσεις τῶν Γάλλων εἶναι χαρακτηριστικὲς καὶ προσφέρουν πολλὲς ἰδέες γιὰ κάθε χώρα ποὺ φιλοδοξεῖ νὰ κατακτήση μιὰ καλὴ ἀθλητικὴ θέση στὸν διεθνῆ στίβο.

ΤΑ ΧΡΥΣΑ ΜΕΤΑΛΛΙΑ ΣΤΟΥΣ ΑΓΩΝΕΣ ΤΟΥ ΤΟΚΙΟ

Τρία χρυσὰ μετάλλια ἐξασφάλισε στὸ Τόκιο τὸ 1964 ἡ Ἀνατολικὴ Γερμανία. Ἀλλὰ στοὺς ὀλυμπιακοὺς ἀγῶνες τοῦ Μόντρεαλ, δηλαδὴ μετὰ παρέλευση δώδεκα ἐτῶν, κέρδισε 90 μετάλλια. Τί συνέβη μέσα σ' αὐτὴ τὴν δωδεκαετία καὶ μπόρεσε ἡ Ἀνατολικὴ Γερμανία νὰ προετοιμασθῆ τόσο καλὰ γιὰ τοὺς ὀλυμπιακοὺς ἀγῶνες; Πῶς ἔγινε ἡ τρίτη ἀθλητικὴ δύναμη τοῦ κόσμου, μετὰ τὴν Σοβιετικὴ Ἕνωση καὶ τὶς Ἡνωμένες Πολιτεῖες; Πῶς μέσα σὲ τόσο σύντομο χρονικὸ διάστημα, μία μᾶλλον μικρὴ χώρα, μὲ 17 000 000 κατοίκους, μπόρεσε νὰ προετοιμάση τοὺς ἀθλητές της γιὰ τέτοιες νίκες; Ποιὸ εἶναι τὸ μυστικό της;

«Δὲν ὑπάρχει μυστικό, δηλώνει ὁ Γιοχάννες Ρέχ, ἀντιπρόεδρος τῆς ἀθλητικῆς ὁμοσπονδίας. Κάμετε μιὰ ἐπίσκεψη στὴν χώρα μας καὶ θὰ πεισθῆτε. Ὁ ἀθλητισμὸς σὲ μᾶς εἶναι ὑπόθεση ἐθνική».

Οἱ Ἀνατολικογερμανοὶ ἐπίσημοι ἐν τούτοις δίνουν μιὰ ἐξήγηση τοῦ φαινομένου: «Τὸ δικαίωμα στὰ σπὸρ ἀναφέρεται στὸ σύνταγμά μας, λένε. Κάθε παιδὶ ἀπὸ τριῶν χρονῶν πρέπει νὰ κάνη γυμναστικὴ μία ὥρα τὴν ἡμέρα. Ἀργότερα, ποὺ θὰ πάη στὸ σχολεῖο, πρέπει νὰ ἀσκῆται ἐπὶ τρεῖς ὧρες τὴν ἑβδομάδα. Σὲ κάθε σχολεῖο, σὲ κάθε συνοικία, ὑπάρχει μία ἀθλητικὴ λέσχη. Στὴν Ἀνατολικὴ Γερμανία τὰ 60% τοῦ πληθυσμοῦ κάνουν σπόρ.

»Οἱ μελλοντικοὶ πρωταθλητὲς ἐκπαιδεύονται ἀπὸ εἰδικευμένους προπονητές. Ὁ προετοιμασία γίνεται κατὰ τρόπο ἐπιστημονικό, μὲ τὴν συμπαράσταση εἰδικῶν γιατρῶν, γιὰ νὰ εἶναι κατὰ τὸ δυνατὸν ἀποτελεσματικώτερη. Οἱ κολυμβητὲς μας, οἱ ἀθλητὲς μας ἀσκοῦνται κάθε μέρα τρεῖς ἕως τέσσερις ὧρες σὲ ὑψηλὸ ἐπίπεδο ἀποδόσεως καὶ κατόπιν καταβάλλουν τὴν τελευταία προσπάθεια γιὰ νὰ σημειώσουν ρεκόρ. Δὲν εἶναι δυνατὸ νὰ φθάσουν σὲ νίκη, ἂν προηγουμένως δὲν προπονηθοῦν σκληρά. Ἔχομε στὴν χώρα μας τὶς Σπαρτακιάδες, ποὺ εἶναι ἕνα εἶδος ὀλυμπιακῶν ἀγώνων. Στοὺς ἀγῶνες αὐτοὺς παίρνουν μέρος 10.000 ἀθλητές. Εἶναι οἱ καλύτεροι ἀνάμεσα σὲ 4.000.000 ἄλλους ποὺ ἀνήκουν συνολικὰ σὲ 8.000 ἀθλητικὰ σωματεῖα. Κάθε τόσο ἀποκαλύπτονται νέα ταλέντα. Ὁ ἀντικειμενικὸς σκοπὸς εἶναι νὰ προετοιμασθῆ ὁ πρωταθλητής, ἀπαλλασσόμενος ἀπὸ κάθε ἄλλη ἀπασχόληση».

Ὁ δόκτωρ Ἀλόϊς Μάντερ, πρώην γιατρὸς τοῦ ἰνστιτούτου τῶν σπὸρ στὴν Λειψία, ἀναφέρεται στὴ βιολογικὴ ἐπιλογή, ποὺ μαζὶ μὲ τὴν ἰατρικὴ παρακολούθηση καὶ τὸν ἔλεγχο, συντελεῖ στὴν προετοιμασία τῶν ἀθλητῶν ποὺ φέρνει τὴν σφραγίδα τῆς ἰατρικῆς ἐπιστήμης.

«Ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ἄσκηση, συνεχίζει, τὸ ὑψηλὸ κίνητρο παίζει ἐπίσης σημαντικὸ ρόλο. Ὁ ἀθλητής ἔχει τὴν καλύτερη σωματικὴ καὶ ψυχολογικὴ προετοιμασία».

Γάλλοι δημοσιογράφοι πραγματοποίησαν ἐπίσκεψη στὴν κωμόπολη Τζέλλα - Μεχλίς, στὴν Θουρίγγια. Σὲ μία ἀπὸ τὶς σχολὲς τῶν σπόρ, ὁ ἀθλητικὸς σύμβουλος Λόθαρ Ἔι